

Natur- og Landbrugskommissionen
Børsgade 4
1215 København K

nlkom@nlkom.dk

14. december 2012

Forslag til betalings- og finansieringsmodeller for fremme af biodiversitet i skov.

En af forudsætningerne for at fremme biodiversitet i skovene er at det fra samfundets side erkendes at biodiversitet har en værdi, som samfundet er villig til at betale for idet fremme af biodiversitet samtidig ofte vil medføre øgede omkostninger/mindskede indtægter på de enkelte ejendomme.

Skovloven og naturbeskyttelsesloven giver den grundlæggende sikring af biodiversiteten i skovene. Hvis samfundet ønsker mere natur eller en anden form for sikring af særlig natur, har vi en lang og god tradition i Danmark for at dette sker via frivillige aftaler – det giver mest og bedst natur for pengene.

Det er sådan set ikke noget nyt. Men spørgsmålet er hvordan vi får prissat biodiversitet, så prisen bliver så god at ejerne rent faktisk er villige til at indgå i ordningerne uden at samfundet betaler for meget. Det er ikke helt let.

Gennem de seneste 20-25 år har der været forskellige tilskudsordninger under skovloven, som har haft til hensigt at skabe mere biodiversitet i skovene. Mange af ordningerne har dog haft begrænset søgning og problemerne - særligt efter ordningerne er kommet ind under landdistriktsprogrammet - har vi konkretiseret i vores henvendelse af 26. november 2012.

Det skal ikke – som nogen måske kunne fristes til at pege på – ses som et tegn på at frivillighed ikke fungerer, men snarere at der endnu ikke er fundet den rigtige model for køb/salg af biodiversitet.

Skovforeningen vil derfor gerne fremkomme med et forslag til en anden betalingsmodel, som endnu ikke har været afprøvet på andet end urørt skov i Danmark, men som vi tror på kan give mere biodiversitet for pengene og vil kunne få en større udbredelse i skovbruget.

Herudover vil vi også gerne pege på en anden finansieringsmodel som kunne introduceres i en tid hvor det kan være svært at finde den tilstrækkelige finansiering via finansloven til naturbeskyttelsen.

Licitationsmodellen

Skovforeningen har i mange år foreslået en model hvor der etableres mulighed for at udbyde produktion af naturværdier i licitation.

I denne model beskrives hvilke varer (naturydelser/tjenesteydelser) samfundet efterspørger. Herefter kan skovejere, der mener at kunne/ville byde ind på en eller flere af de efterspurgte varer, byde ind med en pris for foranstaltningens gennemførelse.

Samfundet kan herefter udvælge det/de naturprojekt(er) eller tjenesteydelser, der giver mest natur/andre værdier for pengene.

Der kan være tale om konkrete naturprojekter, særlig varetagelse af bilag 4 arter, friluftsydelser m.m.m.

Afhængig af ydelsens karakter kan/skal der være mulighed for såvel evigtvarende aftaler med engangserstatning (f.eks. ved aftaler om urørt skov) som tidsbegrænsede aftaler med årlige betalinger, hvor forpligtelsen fra ejerside er knyttet sammen med den årlige betaling i aftaleperioden.

Vi har hørt kritik af vores model i forhold til bekymring om samfundet på den måde ikke nødvendigvis får det som samfundet ønsker sig. Men det er blot et spørgsmål om at lave et ordentligt udbudsmateriale. Der skal være nogle klare definitioner af, hvad det er samfundet efterspørger og hvad indholdet af "varerne" skal være.

Denne model kan anvendes både under landdistriktsprogrammet (med EU medfinansiering) og ved en ren national finansiering.

Naturkontoordningen

Tiden er p.t. ikke til etableringen af dyre betalingsordninger, hvorfor mange naturtiltag måske ikke bliver gennemført i det omfang, som samfundet reelt efterspørger. Man kunne derfor foreslå, at der (for at prissætningen bliver korrekt) på licitationsmodellens præmisser findes en pris for gennemførelsen af bestemte – af samfundet ønskede – foranstaltninger. Alternativt på mere traditionel tilskudsvis prisfastsættes som "flat-rate" med forskellige tilvalgsmoduler.

Betalingen finder ikke sted på tidspunktet for aftalens indgåelse/foranstaltningens gennemførelse, men ejendommen kan "indsætte" beløbet på en naturkonto. Ejendommen kan herefter benytte de opsparede beløb som fradrag i anden betaling til samfundet, f.eks. ejendomsskattebetaling og – måske især – i forbindelse med betaling af generationsskifteafgifter. Anvendelsen af ejendommens opsparede naturydelser kunne også tænkes omsat til ydelser, som ville tilføre ejendommen merværdi uden at det koster staten mistede skatteindtægter, f.eks. tilladelser til produktionsudvi-

delser, ophævelse af fredsskovpligt på skovarealer uden særlige naturværdier, tilladelser til bygge-
ri m.m..

Naturkontoordningen medfører ikke kontant udbetaling til ejeren til gennemførelsen af projekter,
men betalingen sker enten som et senere fradrag i ejendommens betaling til samfundet eller for
en særskilt tilladelse eller lignende.

Ordnningen kan sammenlignes med udstedelsen af et gældsbrev for de gennemførte projekter.
Gældsbreve som ejeren kan indløse ved nærmere definerede lovlige anvendelser af de opsparede
"midler".

Der vil være mange tekniske detaljer der skal gennemtænkes, så vores forslag til naturkontoord-
ningens skal ses som en ide til en alternativ finansieringsmodel der bør arbejdes videre med.

Naturkontoordningen er en model, som kendes i andre lande. Modellerne har til formål at etable-
re markeds- og finansieringsmodeller for naturydelser. Vi anbefaler af Natur- og Landbrugskom-
missionen søger inspiration i allerede implementerede ordninger, f.eks. Mitigation Banks (USA,
føderal lovgivning) og Flächenpool und Ökokonto (Tyskland, føderal lovgivning).

Med venlig hilsen

Niels Luel Reventlow og Tanja Blindbæk Olsen